

De christenatheïst

Geloven in God, maar leven alsof Hij niet bestaat

De Christenatheïst

Craig
Groeschel

Voor de bijbelteksten is gebruik gemaakt van de HSV,
tenzij anders aangegeven.

DE CHRISTENATHEÏST

Copyright © 2010 by Craig Groeschel

Originally published in English under the title

The Christian Atheist

Published by arrangement with The Zondervan Corporation L.L.C.,
a division of HarperCollins Christian Publishing, Inc.

Copyright © 2018, Uitgeverij Gideon

Auteur: Craig Groeschel

Vertaling: Theo Veldhuis

Omslagontwerp: Arjen Niezen

Typografie: Cocobook Media, Amersfoort

Jaar van uitgave: oktober 2018

Uitgave: Gideon, Hoornaar, Nederland

ISBN: 978-90-5999-110-1

NUR: 707

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een databank, of doorgegeven in welke vorm of op welke wijze dan ook – elektronisch, mechanisch, gekopieerd, gescand of op enige andere wijze – behalve voor korte citaten in recensies of artikelen, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No portion of this book may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means – electronic, mechanical, photocopy, recording, scanning, or other – except for brief quotations in critical reviews or articles, without the prior written permission of the publisher.

Aanbevelingen

Wat ik altijd aan Craig waardeer, is dat hij eerlijk is over de momenten waarop zijn leven niet overeenkomt met de Bijbel. Te veel mensen die zich christen noemen, hebben altijd wel een excuus. Craig daagt ons uit om diep, eerlijk en met ontzag na te denken over hoe ons leven soms tegengesteld is aan onze boodschap.

Francis Chan, predikant en auteur van o.a. 'Te gekke liefde'

In 'De Christenatheïst' is Craig zo transparant dat hij ons als lezer dwingt om eerlijk te kijken naar het contrast tussen hoe we leven en wat we menen te geloven. Craigs kwetsbaarheid, in combinatie met zijn frisse inzichten, zal je helpen om je gedrag aan te passen aan je geloof.

Andy Stanley, predikant van North Point Community Church en auteur van 'Hoe goed is goed genoeg' en 'Karakter'

Craig Groeschel kan op briljante wijze waarheden overbrengen en is een geschenk aan de kerk. Hij heeft er een handje van om dingen te verwoorden die we allemaal denken en hij doet dit met een autoriteit die meedeint op de hoogte- en dieptepunten van ons dagelijks leven met God. Craigs oprechte verlangen is dat jouw leven zal opbloeien. Zijn eerlijke benadering van zijn eigen ervaringen zal je eigen hart overtuigen en je ziel bemoedigen.

Brian Houston, predikant van Hillsong Church en auteur van 'Live, love, lead'

‘De Christenatheïst’ zal je uitdagen en verontrusten. Het neemt het doel van je christen-zijn onder de loep. Craigs ontwapenende eerlijkheid is verfrissend en zal je helpen je leven nog meer toe te wijden aan Christus. Wij leven veel te vaak een leven waaruit niet werkelijk blijkt wie we zijn als volgelingen van Jezus. Het goede nieuws is dat dit kan veranderen. Het echte christendom staat op ons te wachten. Craig reikt ons een praktische sleutel aan om daar te komen. *Brad Lomenick, voorzitter van Catalyst en auteur van ‘The Catalyst Leader’*

Ze belijden dat ze God kennen,
maar hun daden weerspreken dat.
Weerzinwekkend zijn ze, onwillig en niet
in staat tot ook maar iets goeds.

- **Titus 1:16**

Inhoudsopgave

	Een brief aan de lezer	11
Inleiding	Een herstellende christenatheïst	15
Hoofdstuk 1	Geloven in God, maar Hem niet echt kennen	25
Hoofdstuk 2	Geloven in God, maar je schamen over je verleden	39
Hoofdstuk 3	Geloven in God, maar er niet zeker van zijn dat Hij van je houdt	49
Hoofdstuk 4	Geloven in God, maar niet in gebed	61
Hoofdstuk 5	Geloven in God, maar Hem niet eerlijk vinden	77
Hoofdstuk 6	Geloven in God, maar niet willen vergeven	93
Hoofdstuk 7	Geloven in God, maar denken dat je toch niet kunt veranderen	103
Hoofdstuk 8	Geloven in God, maar je nog steeds voortdurend zorgen maken	121
Hoofdstuk 9	Geloven in God, maar tegen elke prijs geluk najagen	137
Hoofdstuk 10	Geloven in God, maar meer vertrouwen op geld	147

Hoofdstuk 11	Geloven in God, maar dit geloof met niemand delen	163
Hoofdstuk 12	Geloven in God, maar niet in zijn kerk	183
Nawoord	Derdelijns geloof	199

Een brief aan de lezer

In een vliegtuig zit je vaak naast onbekende mensen. Dit levert geregeld verrassende en bijzondere situaties op, zeker als je voorganger bent, zoals ik.

Voordat een onbevangen reiziger erachter komt wat mijn beroep is, zijn onze gesprekken vaak ontspannen en leuk. Maar zodra ze ontdekken dat ik voorganger ben, verandert de toon. Soms krijgen de gesprekken meer inhoud, omdat we een gemeenschappelijke basis hebben. Het komt ook voor dat het gesprek intenser wordt omdat iemand zijn twijfels, verwarring of geestelijke pijn begint te delen. En soms duiden snel ingebrachte oortjes en gesloten ogen erop dat het gesprek is afgesloten.

Laatst had ik een afspraak en moest ik ergens overstappen. Op de eerste vlucht zat ik naast Travis, een man van middelbare leeftijd, getrouwd, vader van twee kinderen, die terug naar huis vloog na een mislukte zakenreis. Tijdens de tweede vlucht zat ik naast Michelle, een gevatte en superslimme 23-jarige studente die aan haar zomervakantie begon. Travis en Michelle waren allebei moe en blij dat ze bijna thuis waren.

Allebei waren ze atheïst, maar niet op dezelfde manier. Travis was meer de traditionele atheïst. Zoals de meeste atheïsten ontkende hij het bestaan van God compleet. Hij bad niet, las nooit in de Bijbel en ging niet naar de kerk. Het enige dat hij leuk vond aan het christendom was het bespotten van televisiepredikers. Hij lag helemaal dubbel toen hij een imi-

tatie deed van een overenthousiaste prediker met een boers accent.

Tijdens het eerste deel van de vlucht bespraken we Travis' worsteling met zijn vastgoedonderneming. Twee jaar geleden zat hij als een koning op de troon van zijn bedrijf en deed hij succesvol zaken in verschillende markten. Maar inmiddels kon hij niet eens het hoogste bod uitbrengen op een veiling van failliete boedels. De verzwakte economie en een enorme deuk in zijn inkomen dwongen hem om keuzes te maken in zijn levensstijl. Travis sprak de stille hoop uit dat alles binnenkort weer goed zou komen.

Nadat Travis heel open had gesproken over de uitdagingen in zijn beroep, vroeg hij met welke zaken ik me bezighield. Om in het zakelijke jargon te blijven, vertelde ik hem dat ik me bezighield met geestelijke zaken – als voorganger van een gemeente.

Travis besloot meteen tot de aanval over te gaan: 'Dus je bent predikant?' Hij probeerde beleefd te blijven, maar het sarcasme droop van zijn lippen toen hij vroeg: 'Dus jij gelooft daadwerkelijk dat deze wereld in zeven dagen is geschapen?' Voordat ik kans zag om te antwoorden, begon hij zijn anti-christelijke frustraties eruit te flappen. 'Niet lullig bedoeld, maar christenen zijn de zwakste mensen op aarde. Ze gebruiken het christendom als een kruk om het echte leven te vermijden. Hoe meer ze over hun geloof babbelen, des te hypocrieter ze zijn.' Na een paar minuten ononderbroken geratel kwam er ineens een einde aan Travis' tirade. Alsof hij een wapenstilstand voorstelde zei hij: 'Maar goed, als er zoiets is als een hiernamaals, dan neem ik aan dat jij als voorganger wel vooraan zult staan. Ikzelf zal er wel net zo van af komen als de meesten mensen, lijkt me zo.'

Het vervolg van ons gesprek was weer gezellig. Hij veranderde niets aan mijn ideeën over God en ik veranderde niets aan de zijne. We spraken beiden de hoop uit dat de economie

snel weer zou aantrekken en namen afscheid met een vriendelijke armzwaai.

Michelle, de jonge studente, naast wie ik tijdens de tweede vlucht zat, was een ander soort atheïst – een christenatheïst.

Christenatheïsten vind je overal. Ze gaan naar katholieke kerken, baptistengemeenten, pinkstergemeenten, gereformeerde kerken, huisgemeenten en zelfs naar kerken met predikanten die schreeuwen met een boers accent. Ze studeren aan gerenommeerde theologische opleidingen of gewoon op de middelbare school. Je hebt ze van jong tot oud, van blank tot bruin, in elke beroepsgroep – en sommigen lezen zelfs dagelijks in de Bijbel.

Christenatheïsten lijken op christenen, maar ze leven als Travis.

Nog voordat het vliegtuig opsteeg, begon Michelle aan een gesprek. Ze was een beetje nerveus voor de vlucht en ze wilde graag praten, zodat de reis wat korter zou lijken. Nadat ze had verteld over de uitdagingen met haar uitgavenpatroon, hoe om te gaan met haar gescheiden ouders en haar vriendje met wie ze samenwoonde – hij was doodsbenauwd om te trouwen – vroeg ze naar mijn dagelijks bestaan.

Om de aandacht even af te leiden van mijn ‘ik ben voorganger’-antwoord, zei ik dat ik getrouwd was en vader was van zes kinderen. ‘Zes?! Hebben ze jou niet geleerd hoe kinderen ontstaan?’ lachte ze.

Na wat gepraat over koetjes en kalfjes vroeg Michelle me wat ik voor de kost deed. Ik kon er niet meer omheen en gaf toe: ‘Nou, om eerlijk te zijn, ik ben voorganger.’

Deze openbaring zorgde ervoor dat Michelle een stroom aan christelijke woorden en verhalen over me uitgoot. Nadat ze de gebruikelijke ‘God zei tegen mij’- en ‘God is goed’-zinnen had gebruikt, begon ze te glimlachen toen ze vertelde hoe ze op haar vijftiende ‘haar leven aan Jezus had gegeven’, tijdens een christelijk jeugdkamp. Nadat ze oprecht had gebeden,

wilde ze graag weer terug naar school om haar geloof met anderen te delen en een rein en integer leven te leiden. Michelle bleef vasthouden aan haar geloof, maar gleed al snel terug in haar oude levensstijl.

Alsof ze in een biechtstoel zat deelde Michelle de donkere details van haar leven met me. Ze keek omlaag toen ze bekende dat ze dingen met haar vriendje deed die ze eigenlijk niet zou moeten doen. Ze vertelde dat ze graag naar de kerk wilde gaan, maar dat ze te druk was met werken en studeren. Ze bad 's nachts veel – vooral dat haar vriendje ook christen zou worden. 'Als hij maar in Jezus geloofde, dan zou hij vast wel met me willen trouwen,' zei ze, terwijl ze haar tranen droogde.

Uiteindelijk deed Michelle een laatste belijdenis: 'Ik weet dat mijn leven niet lijkt op wat een christelijk leven zou moeten zijn, maar ik geloof echt in God.'

Welkom in het christenatheïsme, waarin mensen geloven in God, maar leven alsof Hij niet bestaat. Hoewel ik het liever niet zou toegeven, zie ik deze vorm van atheïsme ook bij mezelf. Mensen gaan er wellicht van uit dat een voorganger niet worstelt met welke vorm van atheïsme dan ook, maar dat is een misverstand, althans voor mij wel. Triest maar waar: christelijk atheïsme is overal. Maar er moet toch een betere manier van leven zijn...

Dit boek is voor iedereen die de moed heeft om zijn hypocrisie toe te geven. Ik hoop dat het je uit je hokje duwt, je uitdaagt en verontrust. Als je eerlijk bent tegenover God – zoals ik dat probeer – dan kunnen we samen misschien wat van die hypocrisie afschudden en een leven gaan leiden dat echt eer brengt aan Jezus Christus.

INLEIDING

Een herstellende christenatheïst

Hallo, ik ben Craig Groeschel. Ik ben een christenatheïst.

Zolang ik me kan herinneren, geloof ik in God. Toch heb ik niet altijd geleefd alsof Hij echt bestaat. Mijn christenatheïsme is op dit moment lang niet zo ernstig als het was, maar ik worstel er nog steeds mee. Een ex-alcoholist zal een nuchtere dag heel bewust beleven. Op dezelfde manier moet ik ook bewust leven: één dag tegelijk.

Misschien vind je het raar dat een voorganger kan leven alsof er geen God bestaat. Toch zijn er in het westerse christendom zoveel christenatheïsten dat het wel een geestelijke pandemie lijkt, die mensen vergiftigt, ziek maakt en uiteindelijk zelfs vermoordt. Toch is christenatheïsme moeilijk te herkennen – vooral bij hen die erdoor geïnfecteerd zijn.

Mijn eigen verhaal laat duidelijk zien wat de symptomen zijn. Ik ben opgegroeid in een ‘christelijk gezin’. We geloofden in God en gingen naar de kerk als het zo uitkwam, in ieder geval met Kerst en Pasen. In de kerk was het altijd saai. Op de preekstoel stond meestal een oudere man in een soort jurk. Hij stond er naar mijn gevoel een eeuwigheid te praten over dingen waar ik niets mee kon. Ik weet nog dat ik ging turven hoe vaak de prediker één hand in de lucht stak – het record staat volgens mij nog altijd op drieënvijftig.

Hoewel ik nooit een Bijbel meenam naar de kerk, hadden we thuis wel een goudkleurige Bijbel in vrachtwagenformaat. Het gevaarte had een prominente plaats op de koffietafel in

onze huiskamer. De platen die erin stonden gaven me een warm, tintelend, spiritueel gevoel, maar de woorden waren een ondoordringbaar web van 'gij dit' en 'gij dat'.

Bij twee vrienden thuis moesten we altijd bidden: 'God is groot, zeker weten, en we danken Hem voor 't eten.' Het zat me altijd dwars dat dit gebed niet lekker rijmde [in het Engels, vert.], ook al moest dat wel de bedoeling zijn. Ik vroeg me af of het God ook dwars zat. Bij mijn opa en oma baden we: 'Vader die al het leven voedt, vul deze tafel met uw zegen, en sterk ons door uw overvloed, dit eten uit uw hand gekregen.'

Allebei de gebeden boeiden me niet, maar het tweede rijmde tenminste fatsoenlijk.

Niet naar de hel!

Toen ik acht jaar was, deed ik mee aan een vakantie-bijbelschool. Ik was een beetje zenuwachtig, maar de spelletjes, de prijzen en het onbeperkt koekjes eten waren genoeg motivatie om er toch maar voor te gaan. De andere kinderen waren best normaal, behalve Alex, die twee keer per dag in zijn broek plaste. (Alex, als je dit leest, mag je me wel enorm dankbaar zijn dat ik je achternaam hier niet vermeld.)

Het hele programma bouwde op naar de laatste dag, waarop de juffen en meesters het geestelijke vuur aanwakkerden. Er was geen ontkomen aan.

'Sluit je ogen en buig je hoofd,' commandeerde een van de juffen met een toon in haar stem die de ernst van de situatie verraadde. 'Ik wil dat niemand om zich heen kijkt.' Er volgde een dramatische stilte. Toen fluisterde ze: 'Als jij vannacht zou sterven, ben je er dan volkomen zeker van dat je voor eeuwig in de hemel zult zijn? Als dat niet zo is, steek dan je hand op.'

Terwijl ik nog wat naboerde van de tientallen koekjes die ik achter mijn kiezen had gedouwd, voelde ik me er absoluut

niet zeker van dat ik naar de hemel zou gaan, dus stak ik mijn rechterhand op.

Plotseling werd ik door een meester en een juf bij mijn kladden gegrepen en naar de achterkant van de ruimte gedragen. De enige ontsnappingsroute was geblokkeerd en de andere werd afgesloten door een lange ketting, waarbij andere volwassenen de wacht leken te houden.

Ik was omsingeld en volkomen onvoorbereid op wat er stond te gebeuren.

‘Als je niet zeker weet waar je de eeuwigheid zult doorbrengen, dan zul je naar de hel gaan als je sterft.’

Hel! Hel? Op dat moment leek de hel me de veiligste oplossing. Terugkijkend ben ik ervan overtuigd dat deze zorgzame volwassenen niets dan zuivere bedoelingen hadden, maar destijds vond ik de hele situatie doodeng. Ik werd in een rijtje kleine zondaars gezet, dook in elkaar, vloog langs twee volwassen benen en nam een sprint naar huis, waar Forrest Gump van zou hebben opgekeken. Nog natrillend van de gruwelijke informatie over die gemene duivel en het bulderende hellevuur, dat voor kinderen zoals ik was opgestookt, sloot ik mezelf op in de trapkast en riep het uit naar God: ‘Stuur me alstublieft niet naar de hel!’

Het was geen vraag of ik in God geloofde. Ik wist zeker dat er een hemel was – ook al had ik er nog niet zo’n behoefte aan om snel die kant op te verhuizen – en ook een hel. Ik had me ooit per ongeluk gebrand aan een lucifer, dus elke plaats waar vuur, rook en zwavel voorkwamen, was een plek waar ik niet wilde zijn. Jarenlang bad ik ’s avonds hetzelfde gebed: ‘Heer, stuur me alstublieft niet naar de hel.’ Ik bleef die woorden eindeloos herhalen, tot ik uiteindelijk toch in slaap sukkelde.

Als ik dan weer wakker werd, realiseerde ik me dat ik mijn gebed aan de Rechter van mijn eeuwige bestemming niet volgens de juiste wijze had afgesloten. Geen ‘amen’, ‘over en uit’

of ‘bedankt makker.’ Ik had God aan het lijntje gehouden. Ik kende niet alle tien geboden uit mijn hoofd, maar het volgens de regels der kunst afsluiten van een gebed moest er zeker deel van uitmaken. In mij woedde de angst dat ik een zondaar in de handen van een kwade God zou zijn, dus bad ik: ‘Amen, amen, amen’ en maakte er soms zelfs een vermenigvuldiging van: ‘Amen keer amen keer amen keer...’

Tegen de tijd dat ik naar de brugklas ging, had ik zo’n 47 miljard amens in mijn systeem opgeslagen. In datzelfde systeem sluimerde een groeiende geestelijke angst en onzekerheid.

Havo-hypocriet

Toen ik zestien was, besloot ik op een zondagochtend uit mezelf om naar de kerk te gaan. (Goed, ik had net mijn rijbewijs, dus het kan ook zijn dat ik het vooral gewoon heerlijk vond om gewoon ergens naartoe te rijden – hoewel ik me heel oprecht tot de kerk aangetrokken voelde.) Terwijl ik de kerk binnenliep en ergens achterin ging zitten, dacht ik erover na wat het betekende om ‘vrede met God’ te hebben. De preek van die morgen gaf geen antwoord op die vraag en ging volkomen langs me heen.

Teleurgesteld liep ik weer naar buiten. De predikant had zich strategisch bij de uitgang opgesteld, zodat hij iedereen die vertrok een hand kon geven. Ik greep mijn kans en vroeg hem of ik een afspraak met hem kon maken om het over God te hebben.

Die woensdag na school zat ik in het kantoor van de voorganger. Ik voelde me er minstens zo angstig als tijdens de vakantie-bijbelschool in vroeger tijden. Ik vroeg me af of de voorganger mijn stem kon horen trillen toen ik vroeg: ‘Hoe kan ik zeker weten of ik goed genoeg ben om naar de hemel te gaan?’